

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
16/3351-

Dato
5. april 2019

Vedr. avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget

Jeg viser til brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen (heretter komiteen) av 26. mars 2019 der komiteen ønsker svar på spørsmål vedrørende avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget (heretter Tanaavtalen). Jeg viser også til brev fra komiteen av 5. mars 2019 med spørsmål om Tanaavtalen og mitt svarbrev av 18. mars 2019.

Komiteen viser til Klima- og miljødepartementets brev av 18. september 2018 til Tanavassdragets fiskeforvaltning (heretter TF) og siterer følgende:

"Den nevnte serien av rettsavgjørelser i det finske rettssystemet i perioden 1999-2003, den påfølgende klagen til EMD og EMDs avvisning av denne i 2006, var ikke kjent for Klima- og miljødepartementet under avtaleforhandlingene. Departementet hadde derfor ikke anledning til å opplyse om disse til resten av delegasjonen."

Spørsmål 1

- *Hvorfor har ikke Stortinget blitt orientert om disse fakta når det ble kjent for departementet?*

Jeg mener at den nevnte serien med rettsavgjørelser i det finske rettssystemet samsvarer med og underbygger den informasjon den norske delegasjonen fikk fra finsk side under forhandlingene om Tanaavtalen, og den informasjonen som ble gitt til Stortinget i Prop. 54 S (2016-2017).

Videre ble departementet først kjent med disse rettsavgjørelsene i 2018, altså etter at forhandlingene var avsluttet og etter Stortingets behandling av Prop. 54 S (2016-2017).

Ettersom disse fakta samsvarer med den informasjonen departementet ga til Stortinget, har det vært vurdert at de ikke ville fått betydning for Stortingets behandling av saken og at det derfor ikke har vært behov for å informere Stortinget om dette.

Komiteen viser videre til svar på spørsmål nr. 2 i brev av 18. mars om særlige rettigheter til finske hytteeiere.

Spørsmål 2

- *Hvilke av disse særregler i forhold til andre turistfiskere hadde de finske hytteeierne etter Tanaavtalen av 1989, og hvilke er nye etter avtalen fra 2017?*

I den forrige Tanaavtalen fra 1989 var det ikke gitt særskilte regler for ikke-fastboende med eiendom på finsk side i tilknytning til Tanavassdraget (ofte omtalt som "finske hytteeiere"). Reglene som rettet seg mot tilreisende fiskere, var i det hele tatt relativt begrenset i 1989-avtalen. Behovet for å regulere fisket for tilreisende fiskere var noe av utgangspunktet for at man ønsket å fremforhandle en ny avtale. Videre hadde det etter at 1989-avtalen ble inngått, kommet endringer i den finske grunnloven som gjorde det påkrevet med en annen innretning av reglene som rettet seg mot tilreisende fiskere med og uten eiendom i tilknytning til Tanavassdraget. Dette var grunnlaget for at den nye Tanaavtalen hadde en annen tilnærming til reguleringen av fisket for tilreisende enn den som fulgte av 1989-avtalen.

Hva som inngår i de "finske hytteeieres" fiskeadgang i den nye Tanaavtalen framgår av brevet av 18. mars 2019 til komiteen.

Videre er den nye avtalen noe annerledes innrettet med hensyn til at det er innført en begrenset kvote med fiskekort for tilreisende fiskere. Avtalen fastsetter at "finske hytteeiere" i all hovedsak blir behandlet som andre turistfiskere, ved at også denne gruppen må løse døgnfiskekort fra den begrensede kvoten. Finland har adgang til å avsette inntil 1/3 av sine 11 000 døgnkort til denne gruppen som gir en noe utvidet fiskeadgang i forhold til andre tilreisende fiskere. Når de avsatte døgnfiskekortene er brukt opp, kan "finske hytteeiere" kjøpe fiskekort fra de øvrige 2/3 av kvoten med fiskekort for tilreisende fiskere. Den gamle Tanaavtalen la ingen begrensning på antallet fiskekort som kunne selges til tilreisende fiskere, herunder "finske hytteeiere".

Spørsmål 3

- *Er det riktig, som det blir hevdet fra Tanavassdragets fiskeforvaltnings side, at de finske hytteeierne fisker gratis på norsk side?*

Jeg mener at dette ikke er en riktig beskrivelse.

For det første legger ikke Tanaavtalen opp til et midtlinjep prinsipp i Tanaelva. Et båtfiskekort gjelder på begge sider av grenselinjen i elva. For å fiske fra båt, kan man enten kjøpe et norsk båtfiskekort eller et finsk båtfiskekort. Dette gjelder for alle tilreisende som fisker med båt, altså både "finske hytteeiere" og andre tilreisende fiskere.

Døgnkortene for strandfiske gir kun adgang til å fiske fra strand på den siden av elva der kortet er løst. For å fiske fra norsk strand, må "finske hytteeiere" kjøpe et norsk strandfiskekort.

For det andre regulerer ikke den nye Tanaavtalen kortpriser direkte, slik det tidligere ble gjort gjennom avtalen av 1989. Det er nå opp til hvert land å fastsette kortprisene. På norsk side har Tanavassdragets fiskeforvaltning ansvaret for dette.

Selv om de "finske hytteeierne" har anledning til å fiske på både norsk og finsk side av grenselinjen i elva, slik som alle andre tilreisende med båtfiskekort, mener jeg at det ikke er grunnlag for å hevde at de fisker gratis.

Med hilsen

Ola Elvestuen